

סילבוס

התגבשותה של ספרות יידיש החדשה 1800-1914 - 18871

תאריך עדכון אחרון 10-07-2018

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: יידיש

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: יידיש

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' דוד רוסקיס

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: David.Roskies@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ב 12:00-14:00

מורי הקורס:

פרופ דוד רוסקיס

תאור כללי של הקורס:

- דער אויין־קום נאָן דער ייִדישער ליטעראַטור אויף אַן אַן אַן דער מיזרח-אַרן־ען־שער ריידשן

רבי-רן-רן ©, רן-רן שמועס-זשן-ר © נערס וואס האבן ביז אהער געלעבט בלויז בעל-רן-ה, און רן-רן נע שן רן-רן-רן © רן-רן אידעאלאגיעס; דער צווישנאנאנד רן-רן אייגנס און רן-רן רעמדס אין דער יידישער רן-רן ראזע, רן רן-רן אעזיע און קאמעדיע; דער רן-רן רן-רן אויף נע עסטעטישע ריכטונגען.

מטרות הקורס:

קורס זה הינו חלק ראשון של סקירת תולדות ספרות היידיש החדשה. זהו קורס חובה לכל התלמידים בתכנית הבין-אוניברסיטאית לתואר שני בלימודי יידיש. מטרותיו הינן:

1. להעניק לתלמידים היכרות עם ההתפתחויות ההיסטוריות והסוגיות של ספרות יידיש בשנים 1800-1914.
2. לחשוף את התלמידים לקריאת מקורות ראשוניים ביידיש.
3. לערוך לתלמידים היכרות ראשונית עם מחקר רלוונטי על אודות ספרות יידיש.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לקרוא יצירות ספרות ביידיש, אף הקשות ביניהן, בסיוע מילון.
2. לזהות את מאפייניה הסגנוניים והצורניים המרכזיים של ספרות יידיש משלהי המאה ה-19 ותחילת המאה ה-20.
3. למקם את עבודתם בזרמים העכשוויים של מחקר ספרות יידיש.

דרישות נוכחות (%) :

נוכחות חובה; הצגה בעל-פה (10%); עבודת אמצע סמסטר באורך 5-8 עמ' (30%), מבחן בית (60%).

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה והשתתפות פעילה של התלמידים, קריאת טקסטים וניתוחם.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

סוגות השיר העממי, השיר המשכלי, הסיפור החסידי, הקומדיה המשכלית, הפרסונה "מנדלי", רומן החינוך, האפוס ההיתולי, בין פרץ לשלום-עליכם, הריאליזם הביקורתי, המונולוג, התלוש, הבעל-גוף, הסיפור הסימבוליסטי, הנובילה האימפרסיוניסטי.

חומר חובה לקריאה:

נח רן-רן רילוצקי, "רעליגיעזישע און יוםטון-דיקע [לידער]", "ז' ג-ט. אלע וואסערלעך רן-רן ליסן אוועק, איידער איך לייג מיך שלן-רן-רן",
מיכל גארדאן - די שטין-מוטער, וועלוול זבן-רן רזשער רן-רן דאס גוטע קעפל, אליקום צונער רן די בלום ר' נחמן בראסלעער, הקדמה אויף טטש, מען-רן מחכם ון-רן (1809)
שלום-יעקן רן-רן ברן-רן מאיטש, .
שלום-יעקן רן-רן ברן-רן מאיטש, רן-רן ישקע דער קרומער (1888)
שלום-עליכם, דאס מעסערל (רן-רן מען-רן רן-רן רן-רן דישע קינדער) (1888, 1903)

י.ל. פרץ, מאניש (1888, 1892).

י.ל. פרץ, בילדער נאָן א פראווינץ-רזע, (1891).
יעקן גארדין גאט, מענטש און טוול: דראמע איר פיר אקטן מיט א נאָרן-לאָג (1900) (נ"י: די אינטערנאציאנאלע ביבליאטעק, 1903).
אלע ווערק נאָן שלום-עליכם (בוענאס ארעס, 1952-1959), ב' 10: אזנבאן-געשיכטעס, זז' 11-12, 34-49, 55-69, 83-101, 125-140, 209-207.
י.ל. פרץ, צווישן צוויי בערג (1900),
שלום-עליכם, דאס טעפל (1901),
ה. ד. נאמבערג, די רעוויזיע נאָן פרצעס שאַן (1928),
גאָ-י. ל. פרץ, מעשיות (1903)
הירש-דוד נאמבערג, נאָליגלמאן (1905), שווג, שוועסטער! (1911),
שלום אש,
א. מ. ווסענבערג, א טאטע מיט בנים (1908),
דער נסתר, פויליש (1908), א מעשה מיט א נזיר און מיט א ציגעלע (1913)
דוד בערגעלסאן, ארום וואקזאל (1909),
רות ווס, סטיל און נאָ-ליטיק ב דוד בערגעלסאן, יוגנטרוף 15-16 (1968):
י.ל. פרץ, ב נאכט אוינאָן אלטן מארק (1915)

חומר לקריאה נוספת:

שמואל ורסס, "מלשון אל לשון בסיפורי מעשיות של ר' נחמן מברסלב",
מאיר ינער, "די ראל נאָן שו-בלאנישער נאָרן-זעאלאגיע אין דער ליטעראַ-טור נאָן דער
האָ-אָ-לה",
(ת"א: האוניברסיטה הפתוחה, תש"ס), פרק 3.
Jeffrey Fleck, *Mendele in Pieces*, *Prooftexts* 3:2 (1983): 169-99.
Ruth R. Wisse, *The Schlemiel as Modern Hero* (Chicago: Chicago University Press, 1971), chap. 2.
חנא שמרוק, "שלום-עליכם וראשיתה של ספרות הילדים המודרנית בידיש",
Marc Caplan, *The Fragmentation of Narrative Perspective in Y. L. Peretz's Bilder fun a Provints-Rayze*, *Jewish Social Studies* 14 (2007): 63-88.
דן מירון, "קדרה קטנה רותחת: קריאה במונולוג 'הקדרה'",
מתי מגד, "מבוא" הירש דוד נומברג, סיפורים (י"ם, 1969), עמ' 1-39.
Janet Hadda, *Passionate Women, Passive Men: Suicide in Yiddish Literature* 1988).
Kenneth Moss, *Jewish Culture Between Renaissance and Decadence: Literarische Monatsschriften and Its Critical Reception*, *Jewish Social Studies* (2001)
מ. מעזשעריצקי, "נאָשקע דער קרומער (סטיל און קאָ-מאָ-זיציע)", די רויטע וועלט
(דעצעמבער 1927): 104-128.
אברהם נוברשטרן, קסם הדמדומים: אפוקליפסה ומשיחיות בספרות יידיש' עמ' 60-86

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :
מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 60 %
הרצאה 0 %

השתתפות 0 %
הגשת עבודה 30 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 10 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: